

ดร.สิงห์ทอง ปิ๋วชุม
DPA, บ.ด., บ.อ., บ.ม., บ.บ., บ.บ.

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทหาวิชาการต่อมมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

เจ้าพนักงานการพาณิชย์ปฏิบัติงาน

กรมการค้าต่างประเทศ

ความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่ง

ประกอบด้วย

- ทดสอบความรู้เกี่ยวกับบทบาทภารกิจของกรมการค้าต่างประเทศ
- ทดสอบความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ
- ทดสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (Microsoft Office)
- ทดสอบความรู้ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานการพาณิชย์ปฏิบัติงาน

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

270.-

คู่มือเตรียมสอบเจ้าพนักงานการพาณิชย์ปฏิบัติงาน กรมการค้าต่างประเทศ

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

ราคา 270 บาท

จัดทำและจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (คิวเตอร์คู่ ยาน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์ 081-496-9907-0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร 0-2718-6274 line id: 0627030008

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

**คู่มือเตรียมสอบ
เจ้าพนักงานการพาณิชย์ปฏิบัติงาน
กรมการค้าต่างประเทศ**

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ราคา 270.-

คำนำ

ชุดคู่มือเตรียมสอบสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานการพาณิชย์ปฏิบัติงาน กรมการค้าต่างประเทศ เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมทั้งนี้คณะผู้จัดทำขอเนื่อรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการค้าต่างประเทศ	1
✦ แนวข้อสอบ อำนางหน้าที่ของกรรมการค้าต่างประเทศ	8
➤ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ	13
➤ ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าต่างประเทศ	19
➤ ข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศ (Inco terms 2010)	45
➤ นโยบายการค้าระหว่างประเทศ	53
➤ มาตรการการค้าระหว่างประเทศ	62
➤ สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ	65
➤ สถานการณ์เศรษฐกิจภายในและระหว่างประเทศ	75
➤ การลงทุนระหว่างประเทศ	101
➤ การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ	129
✦ แนวข้อสอบด้านการลงทุน	146
✦ แนวข้อสอบความเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ	150
✦ แนวข้อสอบสถานการณ์เศรษฐกิจด้านการค้า	163
✦ แนวข้อสอบด้านเศรษฐกิจ	172
📌 ความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (Microsoft Office)	
➤ ความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม Microsoft Word พร้อมแนวข้อสอบ	180
➤ ความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม Microsoft Excel พร้อมแนวข้อสอบ	196
➤ ความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม Microsoft PowerPoint พร้อมแนวข้อสอบ	212
➤ พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499	224
✦ แนวข้อสอบพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499	231
➤ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ตีพิมพ์ 22 คุ้มครองและบริษัท	234
✦ แนวข้อสอบ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ตีพิมพ์ 22 คุ้มครองและบริษัท	271

ความรู้เกี่ยวกับกรมการค้าต่างประเทศ

> ประวัติความเป็นมา

เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2485 กรมการค้าต่างประเทศถือกำเนิดขึ้นโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2485 ในรัชกาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันทมหิตล และเป็นช่วงการบริหารประเทศของรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม โดยมีที่ทำการอยู่ชั้น 3 (ห้องกิตติยากรวรลักษณ์) อาคารกระทรวงพาณิชย์ ถนนสยามไชย เขตพระนคร

กรมการค้าต่างประเทศในยุคแรกแบ่งส่วนราชการออกเป็น 4 กอง ได้แก่ 1.สำนักงานเลขานุการ, 2. กองการค้าต่างด้าว, 3. กองเผยแพร่พาณิชย์ และ 4. กองควบคุมมาตรฐานสินค้าออก เพื่อทำหน้าที่ในบทบาทความรับผิดชอบหลัก 2 ประการคือ

ทำหน้าที่เป็นสื่อระหว่างรัฐบาลกับพ่อค้า เพื่อให้พ่อค้าได้ร่วมมือกับรัฐบาลดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะเป็นประโยชน์ในด้านการค้ากับต่างประเทศ

ทำหน้าที่ให้ความรู้ และเรื่องราวข่าวสารในทางการค้ากับต่างประเทศแก่บรรดาพ่อค้าทั้งปวง

นับจากวันเริ่มก่อตั้ง กรมการค้าต่างประเทศได้มีความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลายด้าน ทั้งในส่วนการเปลี่ยนแปลงสถานที่ทำการและปรับปรุงโครงสร้างและแบ่งส่วนราชการใหม่หลายครั้งเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน และมีความสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงของประเทศและสังคมโลก

2556

ได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2556 ลว. 9 ธันวาคม 2556 กำหนดส่วนราชการและหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยแบ่งส่วนราชการเป็น 13 หน่วยงาน 2 กลุ่ม ดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองกฎหมาย
3. กองคลัง
4. กองความร่วมมือการค้าและการลงทุน
5. กองบริหารการค้าข้าว
6. กองบริหารการค้าสินค้าทั่วไป
7. กองบริหารการนำเข้าและรับรองถิ่นกำเนิด
8. กองบริหารสินค้าข้อตกลงและมาตรการการค้า
9. กองปกป้องและตอบโต้ทางการค้า
10. กองมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออก
11. กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า
12. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
13. สำนักบริการการค้าต่างประเทศ และกลุ่มตรวจสอบภายใน, กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

2555

กรมการค้าต่างประเทศได้มีคำสั่งที่ 338/2555 ลว. 1 พฤศจิกายน 2555 จัดตั้งสำนักบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า โดยเป็นการรวมกันของกองนโยบายการค้าและพัฒนาระบบบริหารกับศูนย์ประสานงานสำนักงานการค้าต่างประเทศในภูมิภาค ได้จัดตั้งสำนักงานการค้าต่างประเทศเพิ่มขึ้นอีก 3 แห่ง คือ ที่จังหวัด ศรีสะเกษ มุกดาหารและตาก

2551

ได้มีคำสั่งกรมการค้าต่างประเทศ ที่ 318/2551 ลว. 17 ธันวาคม 2551 กำหนดส่วนราชการภายในกรมการค้าต่างประเทศ 17 หน่วยงาน ดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการกรม, 2. กองคลัง, 3. สำนักบริหารการนำเข้า, 4. สำนักมาตรการทางการค้า,

5. สำนักมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออก, 6. สำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า, 7. สำนักบริหารการค้าข้าว, 8. สำนักบริการการค้าต่างประเทศ, 9. สำนักบริหารค้าสินค้าทั่วไป, 10. สำนักปกป้องและตอบโต้ทางการค้า, 11. สำนักความร่วมมือการค้าและการลงทุน, 12. กองนโยบายการค้าและพัฒนาระบบบริหาร, 13. กองเทคโนโลยีสารสนเทศ, 14. สำนักกฎหมาย, 15. กลุ่มงานตรวจสอบภายใน, 16. ศูนย์ประสานงานสำนักงานการค้าต่างประเทศในภูมิภาค, 17. สำนักงานการค้าต่างประเทศในภูมิภาคทั้ง 6 เขต
2548

ได้มีคำสั่งจากกรมการค้าต่างประเทศ ที่ 32/2548 ลว. 25 กุมภาพันธ์ 2548 กำหนดส่วนราชการภายในกรมการค้าต่างประเทศ 17 หน่วยงานดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการกรม, 2. กองคลัง, 3. สำนักป้องกันการแอบอ้างสิทธิ, 4. สำนักมาตรฐานทางการค้า, 5. สำนักมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออก, 6. สำนักส่งเสริมและพัฒนาสิทธิประโยชน์ทางการค้า, 7. สำนักบริหารการค้าข้าวพืชและสินค้าข้อตกลง, 8. สำนักบริการการค้าต่างประเทศ, 9. สำนักบริหารการนำเข้าส่งออกสินค้าทั่วไป, 10. สำนักมาตรฐานปกป้องและตอบโต้ทางการค้า, 11. สำนักส่งเสริมการค้าชายแดนและมาตรการพิเศษทางการค้า, 12. กองนโยบายการค้าและพัฒนาระบบบริหาร, 13. กองเทคโนโลยีสารสนเทศ, 14. กองนิติการ, 15. กลุ่มงานตรวจสอบภายใน, 16. ศูนย์ประสานงานสำนักงานการค้าต่างประเทศในภูมิภาค, 17. สำนักงานการค้าต่างประเทศในภูมิภาคทั้ง 6 แห่ง
2546

ได้จัดตั้งสำนักงานการค้าต่างประเทศ จังหวัดเชียงราย และย้ายที่ตั้งสำนักงานการค้าต่างประเทศจังหวัดขอนแก่นไปจัดตั้งที่จังหวัดหนองคาย
2545

ได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2545 กำหนดส่วนราชการและหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 5 กอง 6 สำนัก ได้แก่ 1. กองคลัง, 2. กองการค้าสิ่งทอ, 3. กองการค้าสินค้าข้อตกลง, 4. กองมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออก, 5. กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า, 1. สำนักงานเลขานุการ, 2. สำนักการค้าข้าวต่างประเทศ, 3. สำนักบริการการค้าต่างประเทศ, 4. สำนักมาตรฐานการนำเข้าส่งออกสินค้าทั่วไป, 5. สำนักมาตรฐานปกป้องและตอบโต้ทางการค้า, 6. สำนักมาตรการพิเศษทางการค้าตั้งหน่วยงานภายในขึ้นอีก 1 กอง รวมเป็น 3 กอง คือกองนโยบายและแผนกองเทคโนโลยีสารสนเทศ(กองบริหารงานข้อมูล : เดิม) และกองนิติการ
2542

ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2542 กำหนดส่วนราชการและหน้าที่รับผิดชอบเพื่อรองรับภารกิจใหม่โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 8 กอง 3 สำนัก ได้แก่ 1.สำนักงานเลขานุการกรม, 2.กองคลัง, 3.กองการค้าข้าวพืช, 4.กองการค้าสิ่งทอ, 5.กองการค้าสินค้าข้อตกลง, 6.กองการค้าสินค้าทั่วไป, 7.กองตรวจสอบและมาตรฐานสินค้า, 8.กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า, 9.สำนักบริหารการนำเข้าและส่งออก, 10.สำนักปกป้องและรักษาผลประโยชน์ทางการค้า และ 11.สำนักพัฒนานโยบายมาตรการและระบบสารสนเทศ

26 มิถุนายน 2542 ย้ายไปจังหวัดนนทบุรี โดยมีที่ทำการใหม่ตั้งอยู่ ณ อาคารเลขที่ 44/100 ถนนนนทบุรี 1 อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

2539

ได้จัดตั้งสำนักงานการค้าต่างประเทศ จังหวัดสระแก้ว

2534

ได้จัดตั้งหน่วยงานและแบ่งงานภายในขึ้นใหม่รวม 2 กองคือ กองนโยบายและแผน และกองบริหารงานข้อมูล

2533

ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์พุทธศักราช 2533 ให้ไว้ ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533 โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 12 กองได้แก่ 1.สำนักงานเลขานุการกรม, 2.กองคลัง, 3.กองการค้าชายฝั่ง, 4.กองการค้าสินค้าส่งออก, 5.กองการค้าสินค้าขาเข้า, 6.กองการค้าสินค้าทั่วไป 1 กองการค้าสินค้าทั่วไป 2, 7.กองตรวจสอบมาตรฐานสินค้า, 8.กองพาณิชย์ต่างประเทศ, 9.กองมาตรฐานสินค้า, 10.กองวิเคราะห์สินค้ามาตรฐาน, 11.กองวิเคราะห์สินค้ามาตรฐาน และ 12.กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า

2532

ย้ายหน่วยตรวจสอบมาตรฐานสินค้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา ไปจังหวัดขอนแก่น และยกฐานะขึ้นเป็นสำนักงานการค้าต่างประเทศ จังหวัดขอนแก่น

2531

ได้จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานสินค้า สาขาภาคใต้ ขึ้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ลว. 22 กรกฎาคม 2531

2528

การบริหารงานของกรมฯ ได้ขยายตัวมากขึ้น รวมทั้งงานในด้านการให้บริการผู้ประกอบการธุรกิจและประชาชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค กรมฯ จึงได้แบ่งงานใหม่เป็นการภายใน โดยงานของกองส่งเสริมสินค้าออกที่เกี่ยวกับงานบริหาร โควต้าสิ่งทอทั้งหมด กำหนดให้เป็นหน่วยงานแยกต่างหากจากกองส่งเสริมสินค้าออกเป็น "สำนักสิ่งทอ" และต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นกองการค้าสิ่งทอ และจัดตั้งหน่วยงานในภูมิภาคเพิ่มขึ้นคือ สำนักงานการค้าต่างประเทศภาคใต้ จังหวัดสงขลา และหน่วยตรวจสอบมาตรฐานสินค้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา

2522

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้อนุมัติให้มีตำแหน่งใหม่ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

2523 ให้กับสำนักงานการค้าต่างประเทศ ณ ท่าอากาศยานเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานการค้าต่างประเทศ ณ ท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยให้เป็นหน่วยงานสังกัดราชการบริหารส่วนกลาง แต่มีสำนักงานตั้งอยู่ที่ส่วนภูมิภาค ปฏิบัติงานในฐานะตัวแทนของกรมฯ ในภูมิภาค มีสาขางานขึ้นตรงต่อกรมการค้าต่างประเทศ

จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานสินค้า สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จังหวัดชลบุรี ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ลว. 12

เมษายน พ.ศ. 2522

2515

ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับวันที่ 266 ประกาศ ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 โดยแบ่งส่วนราชการกรมการค้าต่างประเทศออกเป็น 7 กอง ได้แก่ 1.สำนักงานเลขานุการกรม, 2.กองการค้าข้าว, 3.กองการค้าข้าวเจ้า, 4.กองส่งเสริมสินค้าออก, 5.กองควบคุมสินค้า, 6.กองมาตรฐานสินค้า และ 7.กองพาณิชย์

กิจต่างประเทศ

2510

ย้ายเข้าทำการในอาคารกรมการค้าต่างประเทศ ณ บริเวณกระทรวงพาณิชย์ ถนนสนามไชย เขตพระนคร โดยมีที่ทำการอีกส่วนหนึ่งที่อาคารสำนักงานมาตรฐานสินค้า สี่แยกคอกวัว ถนนราชดำเนินกลาง 2497

ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมการค้าต่างประเทศ ในกระทรวงเศรษฐกิจ พุทธศักราช 2497 ให้ไว้ ณ วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2497 โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 6 กอง โดยโอนสำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศไปขึ้นกับสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ 2495

ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมการค้าต่างประเทศ ในกระทรวงเศรษฐกิจ พุทธศักราช 2495 ให้ไว้ ณ วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2495 โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง ได้แก่ 1. สำนักงานเลขานุการกรม, 2. กองการค้าขาเข้า, 3. กองการค้าขาออก, 4. กองมาตรฐานสินค้า, 5. กองควบคุมสินค้า, 6. กองพาณิชย์กิจต่างประเทศ และ 7. สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ 2485

เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2485 กรมการค้าต่างประเทศถือกำเนิดขึ้นโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 5 พฤษภาคม 2485 ในรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันทันตมหิตล และเป็นช่วงการบริหารประเทศของรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศคนแรก คือ นายวนิช ปานะนันท์

➤ วิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นหน่วยงานที่บริหารจัดการและอำนวยความสะดวกทางการค้าต่างประเทศ
ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมดิจิทัลครบวงจร ภายในปี 2565”

To be a leading organization in providing foreign trade administration
and facilitation through the application of integrated digital innovation by 2022.

พันธกิจ (Mission)

1. ยกระดับการอำนวยความสะดวกทางการค้าด้วยนวัตกรรมบริการที่มีประสิทธิภาพ

To upgrade our trade facilitation through the use of digital service innovation.

ความหมาย อำนวยความสะดวกทางการค้า และยกระดับการให้บริการด้านการค้าต่างประเทศด้วยนวัตกรรมดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูง

2. พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยทั้งในระดับภูมิภาคและเวทีโลก

To achieve and maintain national trade competitiveness on a regional and global stage.

ความหมาย ส่งเสริมการค้าและยกระดับมาตรฐานการส่งออกสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าและขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย
ทั้งในระดับภูมิภาคและเวทีโลก

3. ปกป้องและรักษาผลประโยชน์สูงสุดทางการค้า

To protect and maximize national trade interests.

ความหมาย ปกป้องและรักษาผลประโยชน์ ให้คำปรึกษา รวมถึงแก้ไขข้อพิพาทจากมาตรการต่างๆ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการแข่งขัน
ทางการค้าระหว่างประเทศ

ค่านิยม (Core Values)

：“รอบรู้ รวดเร็ว โปร่งใส เชื่อมโยงได้” SMART MENTOR
S – Success M – Modern A – Accountability R – Reliability T – Transparency MENTOR

กรมการค้าต่างประเทศ มุ่งมั่นปฏิบัติงานด้วยความรอบรู้ รวดเร็ว กังสมัย โปร่งใส มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ สามารถเป็น
เพื่อนคู่คิด/ผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการ โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์
สูงสุดแก่ตนเอง หน่วยงาน และส่วนรวมของประเทศ

➤ภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบ

ดำเนินการตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ
และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่งเสริมและกำกับดูแลมาตรฐานสินค้าส่งออกและนำเข้า

จัดระเบียบการบริหารการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

พัฒนาการค้ารูปแบบใหม่ และทำการค้าตามนโยบายรัฐบาล
และความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ

ดำเนินการปกป้องและตอบโต้ทางการค้า

ดำเนินการให้ได้มาและรักษาซึ่งสิทธิประโยชน์ทางการค้า

แก้ไขปัญหา อุปสรรค ขัดกีดกันทางการค้า

ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

กীরติ รัชโน

อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ

➤ โครงสร้างหน่วยงาน

๕ แนวข้อสอบ อำนาจหน้าที่ของกรมการค้าต่างประเทศ

- ข้อใดไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของกรมการค้าต่างประเทศ
 - จัดระเบียบและบริหารการนำเข้าและส่งออกสินค้า
 - ดำเนินมาตรการป้องกันและตอบโต้ทางการค้าเพื่อรักษาผลประโยชน์ทางการค้า
 - เสนอแนะและจัดมาตรฐานการนำเข้า ส่งออก
 - ดำเนินการพัฒนาการค้ารูปแบบใหม่ๆ เสริมการค้าปกติและทำการค้าตามนโยบายรัฐบาลและข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ

ตอบ ก.

- เป้าประสงค์หลัก คือ
 - มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
 - เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศ มุ่งองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน เรียกว่า 3 - Excellence ตามประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย
 - บุคลากรของกรมมีสมรรถนะ และความสามารถที่จะรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านการค้าระหว่างประเทศ
 - มีระบบสารสนเทศในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และมีความเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ

ตอบ ข.

- มส. คือตัวย่อของอะไร
 - การกำกับดูแลการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า
 - มาตรฐานสินค้า
 - การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า
 - การประเมินสินค้า

ตอบ ก.

- รายชื่อบริษัท และสถิติการส่งออกและนำเข้าสินค้าของประเทศไทย จะหาข้อมูลได้จากหน่วยงานใด
 - สามารถค้นหาข้อมูลได้จากเว็บไซต์กระทรวงพาณิชย์
 - สามารถค้นหาข้อมูลได้จากเว็บไซต์กรมการค้าต่างประเทศ
 - สามารถค้นหาข้อมูลได้จากเว็บไซต์กรมการค้าภายใน
 - สามารถค้นหาข้อมูลได้จากเว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ตอบ ก.

- สินค้าที่มีการซื้อขายทั่วไป แต่สามารถนำไปใช้ออกแบบ/พัฒนา/ผลิต/ใช้/ดัดแปลงเป็นอาวุธที่สามารถก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสิ่งมีชีวิต สิ่งก่อสร้าง และสภาพแวดล้อมในวงกว้าง ได้แก่ อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธรังสี อาวุธเคมี และอาวุธชีวภาพ เป็นต้น หรือที่เรียกว่า อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction :WMD) คือข้อใด

ก. สารโปแตสเซียมไฮยาไนด์ สามารถใช้ทำความสะอาด โลหะหรือสกัดลิเธียม แต่ก็สามารถนำไปใช้ผลิตเป็นอาวุธเคมี

ข. เชื้อไวรัส สามารถใช้ผลิตเป็นเซรัมได้ แต่ก็สามารถนำไปใช้ผลิตเป็นอาวุธชีวภาพ

ค. เครื่องหมักเชื้อ สามารถใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร เช่น การผลิตไวน์และเบียร์ และใช้ในการผลิตยา และวัคซีน ขณะเดียวกันก็สามารถใช้ในการผลิตเชื้อโรคและสารพิษได้

ง. เส้นใยคาร์บอนไฟเบอร์ เป็นวัสดุที่ใช้ในการผลิตไม้เทนนิส ไม้กอล์ฟ และอุปกรณ์กีฬาอื่น ๆ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถนำไปใช้ผลิตเป็นชิ้นส่วนเครื่องบินได้

จ. ถูกทุกข้อ

ตอบ จ.

6. จดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐาน ผู้ส่งออกต้องยื่นขอจดทะเบียน (แบบ มส.1) กับ กองมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออก กรมการค้าต่างประเทศ โดยมีคุณสมบัติตามข้อใด

ก. เป็นสมาชิกของสมาคมการค้าที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าสินค้ามาตรฐานชนิดที่จดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขาออก

ข. มีสำนักที่แน่นอนและเหมาะสมสำหรับใช้เป็นสำนักงานทำการค้าขาออก รวมทั้งมีพนักงานและ อุปกรณ์ที่จำเป็นแก่การค้าธุรกิจ ใช้เวลาในการดำเนินการ 7-15 วันทำการ

ค. มีเงินทุนที่ชำระแล้ว หรือนำมาใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจการตามที่จดทะเบียนไว้ ณ หอทะเบียน หุ้นส่วนบริษัท เช่น สินค้าข้าวหอมมะลิไทยและข้าวขาว - ต้องมีเงินทุนที่ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 1,000,000 บาท

ง. ข้อ ก และ ค ถูก

ตอบ ง.

7. ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. 2503 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 สินค้า มาตรฐานที่ได้กำหนดมาตรฐานสินค้าส่งออกในปัจจุบัน มีกี่ชนิด

ก. 9 ชนิด

ข. 10 ชนิด

ค. 11 ชนิด

ง. 12 ชนิด

ตอบ ค.

8. ตามข้อ 7. ข้อใดไม่ใช่สินค้ามาตรฐาน

ก. ข้าวโพด

ข. ปลาป่น

ค. พริกแห้ง

ง. ปูนูน

ตอบ ค.

9. เว็บไซต์กรมการค้าต่างประเทศคือข้อใด

ก. www.dft.go.th

ข. www.dft.go.th

ค. www.dtt.go.th

ง. www.dff.go.th

ตอบ ข.

10. ข้อใดไม่ใช่ภารกิจและหน้าที่ของกรมการค้าต่างประเทศ

ก. จัดระเบียบการบริหารการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

ข. ดำเนินการตรวจราคาสินค้าก่อนนำเข้าและส่งออก

ค. แก้ไขปัญหาอุปสรรค ขัดถัดกันทางการค้า

ง. ดำเนินการปกป้องและตอบโต้ทางการค้า

ตอบ ข.

11. ผู้ประกอบการต้องการเพิ่มบัตรประจำตัวผู้ส่งออก-นำเข้าสินค้าต้องทำอะไร สามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นมากระทำการแทนได้กี่คน และบัตรมีอายุในการติดต่อกับกรมฯ ใช้ได้ถึงเมื่อใด จะต้องเสียค่าธรรมเนียมจำนวนเท่าไร

ก. ค่าธรรมเนียมบัตรราคาใบละ 200 บาท

ข. ค่าธรรมเนียมบัตรราคาใบละ 300 บาท

ค. ค่าธรรมเนียมบัตรราคาใบละ 500 บาท

ง. ค่าธรรมเนียมบัตรราคาใบละ 600 บาท

ตอบ ก.

12. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ามีกี่ชนิด

ก. 5 ชนิด

ข. 6 ชนิด

ค. 7 ชนิด

ง. 8 ชนิด

ตอบ ค.

13. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า แบบ จี.เอส.ที.พี เป็นหนังสือรับรองที่ออกให้แก่ผู้ส่งออกเพื่อใช้ในการขอรับสิทธิพิเศษภายใต้ระบบการแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษทางการค้าสำหรับสินค้าที่ส่งออกไปยังประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้ง ประเทศที่ได้ลงนามและให้สัตยาบันข้อตกลงแล้ว

ก. 39 ประเทศ

ข. 41 ประเทศ

ค. 43 ประเทศ

ง. 45 ประเทศ

ตอบ ค.

14. Form A คืออะไร

ก. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกให้แก่ผู้ส่งออกเพื่อใช้ในการขอรับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป โดยจะได้รับสิทธิลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีขาเข้าสำหรับสินค้าที่ส่งออกไปยังประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษ GSP ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (ผู้นำเข้าเป็นผู้แสดงความจำนงนำเข้าสินค้าโดยขอใช้สิทธิ GSP ต่อศุลกากรขาเข้า) ญี่ปุ่น รัสเซียและเครือรัฐอิสระ 5 ประเทศ (กลุ่ม CIS) สวิตเซอร์แลนด์ และนอร์เวย์

ข. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกให้แก่ผู้ส่งออกเพื่อใช้ในการขอรับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป โดยจะได้รับสิทธิลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีขาเข้าสำหรับสินค้าที่ส่งออกไปยังประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษ GSP ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (ผู้นำเข้าเป็นผู้แสดงความจำนงนำเข้าสินค้าโดยขอใช้สิทธิ GSP ต่อศุลกากรขาเข้า) ญี่ปุ่น รัสเซียและเครือรัฐอิสระ 10 ประเทศ (กลุ่ม CIS) สวิตเซอร์แลนด์ และนอร์เวย์

ค. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า แบบดี ที่ยื่นขอใช้สิทธิลดหย่อน/ยกเว้นภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ATIGA (Asean Trade in Goods Agreement) เป็นการลดอัตราภาษีศุลกากรแก่สินค้าที่นำเข้าระหว่างกันของประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) ประกอบด้วย 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย เมียนมา สปป.ลาว เวียดนาม ฟิลิปปินส์ กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไนและอินโดนีเซีย

ง. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า แบบดี ที่ยื่นขอใช้สิทธิลดหย่อน/ยกเว้นภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ATIGA (Asean Trade in Goods Agreement) เป็นการลดอัตราภาษีศุลกากรแก่

สินค้าที่นำเข้าระหว่างกันของประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) ประกอบด้วย 12 ประเทศ ได้แก่ ไทย เมียนมา สปป.ลาว เวียดนาม ฟิลิปปินส์ กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไนและอินโดนีเซีย

ตอบ ข.

15. ระยะเวลาการขอรับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าการขอรับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยระบบ EDI ใช้ระยะเวลาที่ นาที

ก. 15 นาที

ข. 20 นาที

ค. 30 นาที

ง. 45 นาที

ตอบ ค.

16. การขอรับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วย ระบบ Digital Signature ใช้ระยะเวลาที่ นาที

ก. 15 นาที

ข. 20 นาที

ค. 30 นาที

ง. 45 นาที

ตอบ ก.

17. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ได้รับจากกรมการค้าต่างประเทศเกิดการสูญหาย หรือต้องการยกเลิก ต้องดำเนินการอย่างไร

ก. จดหมายชี้แจงการขอฟอร์มแทนฉบับเดิมที่สูญหาย

ข. ใบแจ้งความ (กรณีหายในประเทศ)

ค. สำเนาฟอร์มฉบับที่สูญหาย สำเนาใบกำกับสินค้า (Commercail Invoice)

ง. สำเนาใบตราส่งสินค้า (Bill of Lading: B/L) ใบรับขนส่งสินค้าทางอากาศ (Air Waybill) หรือ เอกสารแสดงการขนส่งสินค้าอื่นๆ

จ. ถูกทุกข้อ

ตอบ จ.

18. EDI (Electronic Data Interchange) หมายถึง อะไร

ก. การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์

ข. การนำเข้าสินค้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

ค. การตรวจสอบสินค้าผ่านอิเล็กทรอนิกส์

ง. การเช็คสินค้านำเข้า-ส่งออกผ่านอิเล็กทรอนิกส์

ตอบ ก.

19. การยื่นขอตรวจคุณสมบัติของสินค้าทางด้านถิ่นกำเนิดใช้เวลาที่วัน

ก. การยื่นผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ภายใน 25 นาทีต่อคำขอ 1 ฉบับ ส่วนกรณีการยื่นทางระบบปกติ (Manual) ภายใน 2 วันทำการต่อคำขอ 2 ฉบับ

ข. การยื่นผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ภายใน 25 นาทีต่อคำขอ 1 ฉบับ ส่วนกรณีการยื่นทางระบบปกติ (Manual) ภายใน 3 วันทำการต่อคำขอ 2 ฉบับ

ค. การยื่นผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ภายใน 30 นาทีต่อคำขอ 1 ฉบับ ส่วนกรณีการยื่นทางระบบปกติ (Manual) ภายใน 2 วันทำการต่อคำขอ 2 ฉบับ

ง. การยื่นผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ภายใน 30 นาทีต่อคำขอ 1 ฉบับ ส่วนกรณีการยื่นทางระบบปกติ (Manual) ภายใน 3 วันทำการต่อคำขอ 1 ฉบับ

ตอบ ก.

20. การขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเข้าเพชรที่ยังไม่ได้เจียรระโน (Rough Diamonds) จะใช้เวลากี่วัน

ก. สามารถขอขึ้นทะเบียนการนำเข้าโดยใช้เวลา 1 วัน ได้ที่ สำนักบริการการค้าต่างประเทศ กรมการค้าต่างประเทศ

ข. สามารถขอขึ้นทะเบียนการนำเข้าโดยใช้เวลา 2 วัน ได้ที่ สำนักบริการการค้าต่างประเทศ กรมการค้าต่างประเทศ

ค. สามารถขอขึ้นทะเบียนการนำเข้าโดยใช้เวลา 3 วัน ได้ที่ สำนักบริการการค้าต่างประเทศ กรมการค้าต่างประเทศ

ง. สามารถขอขึ้นทะเบียนการนำเข้าโดยใช้เวลา 4 วัน ได้ที่ สำนักบริการการค้าต่างประเทศ กรมการค้าต่างประเทศ

ตอบ ก.

21. ปัจจุบันผลไม้ของไทยที่จีนอนุญาตให้นำเข้าได้มี กี่ ชนิด

ก. มี 20 ชนิด

ข. มี 21 ชนิด

ค. มี 22 ชนิด

ง. มี 23 ชนิด

ตอบ ง.

ปัจจุบันผลไม้ของไทยที่จีนอนุญาตให้นำเข้าได้มี 23 ชนิด คือทุเรียน ลำไย มังคุด สับปะรด ละครุด กล้วย เสาวรส ลิ้นจี่ มะพร้าว น้อยหน่ามะขาม มะละกอ มะเฟือง มะม่วง ฝรั่ง เงาะ ชมพู่ ขนุน สละ ลองกอง ส้มเขียวหวาน ส้ม และส้มโอ

22. ไม้ประเภทใดที่สามารถส่งออกได้

ก. ไม้ยางพารา

ข. ไม้สน

ค. ไม้ที่ทำออกจากสวนป่า

ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ง.

23. สายด่วนกรมการค้าต่างประเทศคือ

ก. 1375

ข. 1380

ค. 1385

ง. 1395

ตอบ ค.

----- ✍

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ

➤ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศในเรื่องการค้า เศรษฐกิจและการ ดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจจะมีผลต่อรายได้ประชาชาติโดยตรง หน่วยงานสำคัญทางเศรษฐกิจของไทย ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ ต่างมีส่วนกำหนดให้ระบบเศรษฐกิจไทยมีการพัฒนา โดยการพึ่งพาต่างประเทศกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ได้แก่ การค้าระหว่างประเทศ การชำระเงินระหว่างประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ และความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

➤ ความหมายของการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง การซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างประเทศต่างๆ ประเทศที่ทำการซื้อขายสินค้าระหว่างกัน เรียกว่า "ประเทศคู่ค้า" สินค้าที่แต่ละประเทศซื้อเรียกว่า "สินค้าเข้า" (imports) และสินค้าที่แต่ละประเทศขายไปเรียกว่า "สินค้าออก" (exports) ประเทศที่ซื้อสินค้าจากต่างประเทศ เรียกว่า "ประเทศผู้นำเข้า" ส่วนประเทศที่ขายสินค้าให้ต่างประเทศ เรียกว่า "ประเทศผู้ส่งสินค้าออก" โดยทั่วไปแล้ว แต่ละประเทศจะมีฐานะเป็นทั้งประเทศ ผู้นำสินค้าเข้า และ ประเทศผู้ส่งสินค้าออกในเวลาเดียวกัน เพราะประเทศต่างๆ มีการผลิตสินค้า แตกต่างกันไป เช่น ประเทศไทยส่ง

➤ สาเหตุที่มีการค้าระหว่างประเทศ

เหตุผลทางเศรษฐกิจที่ทำให้ประเทศต่างๆ ในโลกทำการค้าขายกัน ที่สำคัญมีอยู่ด้วยกัน 2 ประการ คือ

1. ความแตกต่างทางด้านทรัพยากรที่ใช้ผลิตในแต่ละประเทศ เนื่องมาจากความแตกต่างในเรื่องสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ เช่น ประเทศไทยมีพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การเพาะปลูกมากกว่าญี่ปุ่น ทุเวตมีน้ำมันมากกว่าไทย จีนมีประชากรมากกว่าประเทศอื่นๆ ดังนั้น ประเทศใดที่มี ทรัพยากรชนิดใดมาก ก็จะผลิตสินค้าที่ใช้ทรัพยากรชนิดนั้นๆ เป็นปัจจัยการผลิตสินค้าออกเพื่อแลกเปลี่ยน กับสินค้าอื่น

2. ความแตกต่างในเรื่องความชำนาญในการผลิต เนื่องจากผู้ผลิตของแต่ละประเทศ จะมีความชำนาญและเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการแตกต่างกัน บางประเทศผู้ผลิตมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษในการผลิตสินค้า บางชนิด เช่น ประเทศญี่ปุ่นมีความรู้ความชำนาญในการผลิตเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ประเทศเนเธอร์แลนด์มีความรู้ความชำนาญในการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร ประเทศสวีเดนมีความรู้ความชำนาญในการผลิตนาฬิกา ความแตกต่างของ ปัจจัยดังกล่าวนี้ผลักดันให้แต่ละประเทศเล็งเห็นประโยชน์จากการเลือกผลิตสินค้าบางอย่างที่มีต้นทุนต่ำ มีความรู้ความชำนาญ และเลือกส่งซื้อสินค้าแต่ละประเภทที่ผู้บริโภค ในประเทศของตนต้องการแต่ไม่สามารถผลิตได้ หรือผลิตได้ในต้นทุนที่สูงเกินไป และปัจจัยเหล่านี้ก็ก่อให้เกิดการค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้น

➤ สาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นเนื่องจากประเทศต่าง ๆ ผลิตสินค้าได้ด้วยต้นทุนไม่เท่ากัน ประเทศที่สามารถผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งด้วยต้นทุนที่ต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ประเทศนั้นจะเป็นผู้ผลิต

และส่งสินค้าไปขายที่อื่น ๆ เหตุที่ประเทศต่าง ๆ ผลิตสินค้าด้วยต้นทุนที่ต่างกันเพราะว่า มีความแตกต่างใน ปริมาณและทรัพยากร กล่าวคือ บางประเทศมีแร่ธาตุมาก บางประเทศเป็นแหล่งน้ำมัน บางประเทศมีป่าไม้มาก เป็นต้น ประกอบกับความแตกต่างของสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ ส่งผลให้สินค้าบางชนิดสามารถผลิตได้ ในบางพื้นที่เท่านั้น เช่น ยางพาราส่วนมากผลิตในประเทศมาเลเซีย และหมู่เกาะอินเดียนตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนมากมาจากบราซิล เป็นต้น ประเทศที่มีทรัพยากรการผลิตชนิดใดมาก จะได้เปรียบในการผลิตสินค้าซึ่งต้องใช้ ทรัพยากรชนิดนั้นเป็นปัจจัยการผลิต เพราะราคาของปัจจัยการผลิตชนิดนั้นจะต่ำ เนื่องจากมีมากเมื่อเทียบกับ ความต้องการซึ่งมีผลให้ต้นทุนการผลิตตลอดจนราคาขายต่ำไปด้วย ประเทศจึงควรผลิตสินค้าดังกล่าวเพื่อ ส่งออกและนำเข้าสินค้าที่ขาดแคลน หรือสินค้าที่มีราคาสูง โดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ เช่น ประเทศไทยมี ที่ดินมากและสภาพภูมิอากาศเหมาะสมสำหรับเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตร เมื่อเทียบกับญี่ปุ่น ดังนั้นไทยควร จะผลิตข้าวหรือสินค้าทางการเกษตรอย่างอื่นเป็นสินค้าส่งออกเพราะต้นทุนต่ำกว่า ในขณะที่ญี่ปุ่นก็ควรผลิต สินค้าประเภททุน เช่น เครื่องจักรเครื่องมือ รถยนต์ เนื่องจากมีที่ดินน้อย แต่มีปัจจัยทุนมาก ส่งผลให้ต้นทุน ใน การผลิตสินค้าในญี่ปุ่นต่ำกว่าไทย จึงปรากฏว่า ญี่ปุ่นต้องซื้อข้าวจากไทยและไทยต้องซื้อเครื่องจักรเครื่องมือ จากญี่ปุ่น

อย่างไรก็ตามความมากน้อยของทรัพยากรตลอดจนปัจจัยการผลิตที่มีอยู่เพียงอย่างเดียวมิใช่เป็นสิ่งที่ กำหนดต้นทุนให้ต่ำกว่าประเทศอื่นเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ด้วย เช่น ความชำนาญของประชากร ระดับเทคโนโลยี เป็นต้น จริงอยู่ที่ไทยและฟิลิปปินส์ต่างก็เป็นประเทศที่มีแรงงานเป็นจำนวนมากและค่าจ้าง ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศ แต่มิได้หมายความว่าไทยและฟิลิปปินส์จะมีความได้เปรียบใน เรื่องต้นทุนการผลิตเท่ากับญี่ปุ่นหรือสวีเดนแลนด์ เพราะว่า คุณภาพของประชากรในการผลิต ตลอดจนความ เจริญทางเทคโนโลยีของประเทศญี่ปุ่นและสวีเดนแลนด์สูงกว่าไทยมาก ทำให้ต้นทุนการผลิตนาฬิกาของ ญี่ปุ่นหรือ สวีเดนแลนด์ ต่ำกว่าไทย จึงปรากฏว่า ไทยต้องซื้อนาฬิกาจากประเทศเหล่านี้ นั่นหมายถึงว่า นอกจากปริมาณของทรัพยากรแล้ว ประสิทธิภาพการผลิตหรือความชำนาญของปัจจัยก็เป็นสิ่งสำคัญในการ กำหนดต้นทุนการผลิตสินค้า

ความแตกต่างดังกล่าวข้างต้น คือ ความแตกต่างในปริมาณและชนิดของทรัพยากร สภาพภูมิอากาศและ ความชำนาญในการผลิตประกอบกับความไม่สามารถผลิตสินค้าได้ทุกชนิดที่ต้องการได้เองภายในประเทศ จึงมี ความต้องการแลกเปลี่ยนสินค้าบางอย่างที่ผลิตได้กับสินค้าที่ต้องการแต่ไม่สามารถผลิตได้ภายในประเทศ หรือ ผลิตได้คุณภาพก็ไม่ดีพอการค้าระหว่างประเทศจึงเกิดขึ้นมาโดยมีหลักการสำคัญคือ ประเทศจะผลิตสินค้าที่ ตนเองขาดแคลนหรือผลิตได้แต่ต้องใช้ต้นทุนสูงจากต่างประเทศการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันตามหลักการแบ่ง งานกันทำย่อมทำให้การใช้ทรัพยากรของโลกที่มีอยู่อย่างจำกัดมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งเราสามารถพิจารณาจาก การค้าขายของบุคคลภายในประเทศ นั่นคือ พ่อบ้านจะไม่ยอมตัดเสื้อเพื่อสวมใส่เอง ถ้าหากเขาสามารถซื้อ เสื้อผ้าจากท้องตลาดในราคาที่ต่ำกว่าต้นทุนที่เขาผลิตเอง ในทำนองเดียวกัน ช่างตัดเสื้อย่อมไม่พยายามทำ รองเท้าใช้เองแต่จะซื้อรองเท้าใช้จากช่างทำรองเท้า ช่างตัดเสื้อไม่ตัดเสื้อหรือตัดรองเท้าโดยเขาจะจ้างช่างตัด เสื้อหรือจ้างช่างตัดรองเท้าเมื่อเขาเห็นว่า ราคาที่เขาจ่ายไปต่ำกว่าต้นทุนที่เขาต้องจ่าย เป็นต้น ทุกคนควรจะผลิต สินค้าที่ตัวเองมีความถนัดและชำนาญและนำไปขายหรือแลกเปลี่ยนกับสินค้าที่ตนเองต้องการ จะทำให้ทุกคน

ได้รับประโยชน์จากสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นหรือราคาที่ต่ำลง ดังนั้นประเทศก็เช่นเดียวกับบุคคล โดยที่จะได้รับประโยชน์มากขึ้น ถ้าหากประเทศสามารถซื้อสินค้าจากประเทศอื่น ๆ ในราคาต่ำกว่าต้นทุนที่ผลิตได้ภายในประเทศ

➤ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ (International Trade Theory)

ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศพยายามอธิบายถึงชนิดของสินค้าที่ซื้อขาย และประโยชน์จากการค้าระหว่างประเทศ

1. ทฤษฎีการค้าได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ อดัม สมิท นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกในปลายศตวรรษที่ 18 ได้เสนอทฤษฎีการค้าได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ โดยยึดหลักการแบ่งงานกันทำตามความถนัดมาใช้ เขาเห็นว่าการค้าระหว่างประเทศจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศคู่ค้าเมื่อแต่ละประเทศยึดหลักในเรื่องการแบ่งงานกันทำ หมายความว่า ประเทศใดที่ถนัดในการผลิตสินค้าอย่างใด ก็ควรผลิตสินค้าอย่างนั้นนำมาแลกเปลี่ยนกันจะส่งผลให้เพิ่มความมั่งคั่งในรูปของผลผลิตหรือรายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้น

สาระสำคัญของทฤษฎีความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ คือ ประเทศหนึ่งจะได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ ถ้าประเทศนั้นสามารถผลิตสินค้าชนิดหนึ่งได้มากกว่าอีกประเทศหนึ่งด้วยปัจจัยการผลิตจำนวนเท่ากันหรือผลิตได้จำนวนเท่ากัน ได้โดยการใช้ปัจจัยการผลิตที่น้อยกว่า ดังนั้นประเทศควรทำการผลิตสินค้าที่ตนได้เปรียบโดยสัมบูรณ์เพื่อการส่งออกแล้วซื้อสินค้าที่ตนเสียเปรียบโดยสัมบูรณ์เป็นสินค้าเข้า

2. ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของเดวิด ริคาร์โด (David Ricardo) นักเศรษฐศาสตร์สมัยคลาสสิกได้พัฒนาทฤษฎีต่อจากทฤษฎีความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ของ อดัม สมิท โดยเขาไม่เห็นด้วยกับ สมิท ในประเด็นต่อไปนี้คือ

- ประเทศคู่ค้าที่ผลิตสินค้าและส่งออกนั้นควรจะเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ได้เสมอไป
- ประเทศสามารถผลิตสินค้าและส่งออกอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ได้ ถ้าประเทศนั้นมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบกับประเทศคู่ค้า
- ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ของประเทศคู่ค้าในทุกกรณีของการผลิตสินค้า ก็มีได้ หมายความว่า ประเทศนั้นสมควรผลิตสินค้าเสียทุกอย่าง หากแต่สมควรที่จะเลือกผลิตสินค้าส่งออกชนิดที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากกว่า
- ในทางปฏิบัติ การค้าระหว่างประเทศยังคงเกิดขึ้น แม้ว่าประเทศหนึ่งมีความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ (เสียเปรียบโดยสัมบูรณ์) เหนืออีกประเทศหนึ่งและประโยชน์จากการค้าระหว่างประเทศยังคงเกิดขึ้นในรูปผลผลิตรวมที่เพิ่มขึ้น

➤ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศสมัยคลาสสิก (Classic Theory)

ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศในสมัยของคลาสสิกนี้จะถือว่า แรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในการกำหนดมูลค่าของสินค้า ทฤษฎีที่น่าสนใจคือ ทฤษฎีการค้าได้เปรียบโดยเด็ดขาดและทฤษฎีการค้าได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ซึ่งทั้งสองทฤษฎีจะทำการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตของแต่ละประเทศ และเลือกผลิตในสินค้าที่ประเทศของตนมีความได้เปรียบในการผลิตมากกว่า หรือประเทศจะเลือกผลิตสินค้าที่ตนถนัด โดยเปรียบเทียบ